

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Naczelny Sąd Administracyjny, www.nsa.gov.pl [Translation already published on the official website of the Polish Supreme Administrative Court]
Permission to re-publish this translation has been granted by the Polish Supreme Administrative Court for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC

© Naczelny Sąd Administracyjny, www.nsa.gov.pl [Tłumaczenie zostało już opublikowane na oficjalnej stronie Naczelnego Sądu Administracyjnego]
Zezwolenie na publikację tego tłumaczenia zostało udzielone przez Naczelny Sąd Administracyjny wyłącznie w celu zamieszczenia w bazie Trybunału HUDOC

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA PIĄTA

SPRAWA M.A. I INNI przeciwko BULGARII

(Skarga nr 5115/18)

WYROK
[wyciąg]

Art. 2 i art. 3 • Wydalenie • Brak skutecznych gwarancji, że muzułmańscy Ujgurzy, którym grozi arbitralne pozbawienie wolności, złe traktowanie i śmierć, nie zostaną *odesłani* do Chin • Podejście władz krajowych nie dające gwarancji rygorystycznej oceny odpowiednich zagrożeń

STRASBURG

20 lutego 2020 r.

OSTATECZNY

20.06.2020 r.

Wyrok ten stał się ostateczny na podstawie art. 44 ust. 2 Konwencji. Może podlegać korekcie redakcyjnej.

W sprawie M.A. i Inni przeciwko Bułgarii,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Seksja Piąta), zasiadając jako Izba w składzie:

Síofra O’Leary, *Przewodnicząca*,

Ganna Yudkivska,

Yonko Grozev,

Mārtiņš Mits,

Lətif Hüseynov,

Lado Chanturia,

Anja Seibert-Fohr, *Sędziowie*

oraz Milan Blaško, *Zastępca Kanclerza Sekcji*,

mając na uwadze:

skargę przeciwko Republice Bułgarii wniesioną do Trybunału w dniu 26 stycznia 2018 r. na podstawie art. 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”) przez pięciu obywateli Chin, pana M.A. („pierwszy skarżący”), pana A.N. („drugi skarżący”), pana Y.M. („trzeci skarżący”), pana S.H. („czwarty skarżący”) i pana A.A. („piąty skarżący”) (łącznie „skarżący”);

decyzję o zakomunikowaniu Rządowi Bułgarii („Rząd”) skarg co do tego, że skarżącym grozi arbitralne pozbawienie wolności lub złe traktowanie, i że mogą zostać skazani na śmierć, jeżeli zostaną odesłani do Chin, oraz o uznaniu pozostałej części skargi za niedopuszczalną;

decyzję o nieujawnianiu nazwisk skarżących;

decyzję o zastosowaniu środka tymczasowego na podstawie Reguły 39 Regulaminu Trybunału, wskazującego pozwanemu Rządowi, że skarżący nie powinni zostać wydaleny do Chin;

uwagi stron;

obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 stycznia 2020 r.,

wyduje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

WPROWADZENIE

Sprawa dotyczy planowanego wydalenia pięciu Ujgurów do Chin ze względów bezpieczeństwa narodowego, gdzie rzekomo groziłaby im śmierć lub złe traktowanie. Skarżący zarzucili w szczególności naruszenie art. 2 i 3 Konwencji.

FAKTY

[Paragrafy 1 – 56 wyroku pominięto i zastąpiono tłumaczeniem poniższego streszczenia przygotowanego przez Kancelarię Europejskiego Trybunału Praw Człowieka]

Streszczenie stanu faktycznego¹

Skarżący, pięciu muzułmańskich Ujgurów z chińskiego Regionu Autonomicznego Xinjiang Uighur (XUAR), uciekło z kraju pochodzenia, będąc tam podejrzanymi o terroryzm. Zatrzymano ich w Bułgarii po nielegalnym przekroczeniu granicy bułgarsko-tureckiej. Następnie odmówiono im udzielenia azylu, a władze podjęły decyzje o ich repatriacji i wydaleniu ze względu na bezpieczeństwo narodowe. Wydalenie skarżących jest obecnie zablokowane jedynie przez decyzję Trybunału o zastosowaniu środka tymczasowego na podstawie Reguły 39 Regulaminu Trybunału.]

PRAWO

I. WYCOFANIE SKARG PRZEZ NIEKTÓRYCH SKARŻĄCYCH

57. W piśmie z dnia 20 marca 2019 r. pełnomocnik skarżących poinformował Trybunał, że pierwszy i piąty skarżący opuścili Bułgarię i zrezygnowali z postępowania przed Trybunałem.

58. W tych okolicznościach, zauważając, że pierwszy i piąty skarżący nie zamierzają podtrzymywać swojej skargi, Trybunał uznaje, zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a Konwencji, że dalsze rozpatrywanie skargi w zakresie dotyczącym tych dwóch skarżących nie jest dłużej uzasadnione. W związku z tym ta część zostaje skreślona z listy.

59. W związku z tym, wskazując dalej na „skarżących”, Trybunał będzie miał na myśli drugiego, trzeciego i czwartego skarżącego.

II. ZARZUCANE NARUSZENIE ART. 2 I 3 KONWENCJI

60. Skarżący zarzucali, że w przypadku powrotu do Chin grożą im prześladowania, złe traktowanie i arbitralne pozbawienie wolności, a nawet mogą zostać straceni. Powołali się na art. 2 i 3 Konwencji.

61. Te postanowienia Konwencji brzmią następująco:

Artykuł 2

„1. Prawo każdego człowieka do życia jest chronione przez ustawę. Nikt nie może być umyślnie pozbawiony życia, wyjąwszy przypadki wykonania wyroku sądowego skazującego za przestępstwo, za które ustawa przewiduje taką karę.

2. Pozbawienie życia nie będzie uznane za sprzeczne z tym artykułem, jeżeli nastąpi w wyniku bezwzględnie koniecznego użycia siły:

¹ Źródło: Nota informacyjna na temat orzecznictwa Trybunału nr 237, luty 2020 r. (*Information Note. Case-law of the European Court of Human Rights No. 237, February 2020 / Note d'information sur la jurisprudence de la Cour 237 / Février 2020*)

- a) w obronie jakiegokolwiek osoby przed bezprawną przemocą;
- b) w celu wykonania zgodnego z prawem zatrzymania lub uniemożliwienia ucieczki osobie pozbawionej wolności zgodnie z prawem;
- c) w działaniach podjętych zgodnie z prawem w celu stłumienia zamieszek lub powstania”.

Artykuł 3

„Nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu”.

A. Dopuszczalność

62. Rząd podniósł, że skarżący nie wyczerpali dostępnych krajowych środków odwoławczych, ponieważ nie złożyli wniosku o kontrolę sądową decyzji z dnia 27 lipca 2017 r. nakazujących ich repatriację. W takim postępowaniu skarżący mogli dodatkowo wnosić o wstrzymanie wykonania spornych decyzji. W odpowiedzi skarżący wskazali, że decyzje nie zostały im przetłumaczone na zrozumiały dla nich język, oraz że przebywając w areszcie byli pozbawieni skutecznego dostępu do adwokata. Uznali ponadto, że we wskazanych przez Rząd postępowaniach sądy krajowe nie badałyby ich argumentów dotyczących ryzyka prześladowań w Chinach.

63. Trybunał nie uważa za konieczne ustalać, czy skarżący byli w stanie złożyć wnioski o kontrolę sądową spornych decyzji bezpośrednio po przybyciu do Bułgarii i podczas pobytu w areszcie oraz czy ten środek odwoławczy mógł być skuteczny. Za istotne uznaje to, że następnie Państwowa Agencja Bezpieczeństwa Narodowego zarządziła wydalenie skarżących oraz że decyzje o wydaleniu, które były przedmiotem kontroli sądowej w następstwie wniosków skarżących, weszły w życie (zob. paragrafy 34-39 powyżej). Ponieważ decyzje o repatriacji i wydaleniu wydają się stanowić równie ważne podstawy wydalenia skarżących z Bułgarii, to, czy skarżący mieli możliwość zaskarżenia i doprowadzenia do unieważnienia pierwszej z nich, wydaje się być nieistotne; jak zauważono, druga z nich – decyzja o wydaleniu – pozostaje w mocy i wydaje się, że jedynie decyzja Trybunału o zastosowaniu środka tymczasowego na podstawie Reguły 39 Regulaminu Trybunału uniemożliwia obecnie wydalenie skarżących. W związku z tym, biorąc pod uwagę, że to, czy skarżący mogliby skorzystać ze środka odwoławczego wskazanego przez Rząd, jest nieistotne dla ich sytuacji w Bułgarii, Trybunał odrzuca zastrzeżenie dotyczące niewyczerpania krajowych środków odwoławczych.

64. Trybunał zauważa ponadto, że badane skargi nie są w sposób oczywisty nieuzasadnione – w rozumieniu art. 35 ust. 3 lit. a Konwencji. Nie są one niedopuszczalne z żadnych innych powodów. Należy zatem uznać je za dopuszczalne.

B. Przedmiot skargi

1. Argumenty stron

65. Uwagi stron złożono przed utrzymaniem w mocy przez Naczelny Sąd Administracyjny decyzji o wydaleniu skarżących w maju 2019 r. Strony nie ustosunkowały się do tych orzeczeń.

66. Rząd, przyznając, że ogólna sytuacja w XUAR może być powodem „obaw” o naruszanie praw człowieka ludności ujgurskiej, twierdził, że sytuacja ta „nie wydaje się być równoznaczna z systematycznym narażeniem Ujgurów na praktykę złego traktowania”. Osobiste historie skarżących nie wskazywały na rzeczywiste ryzyko złego traktowania; nie groziło im szczególnie wysokie ryzyko z powodu przynależności do jakiejkolwiek grupy politycznej lub partii, czy też dlatego, że byli działaczami na rzecz praw człowieka, intelektualistami czy przywódcami religijnymi. Ponadto opowieści skarżących nie zostały potwierdzone żadnymi konkretnymi dowodami. Rząd argumentował dodatkowo, że „przynajmniej do pewnego stopnia” obecna kampania władz chińskich w XUAR miała na celu zwalczanie ekstremizmu i terroryzmu. Wreszcie, na pytanie, czy przewidywane jest wydalenie skarżących do Chin czy do państwa trzeciego, Rząd wskazał, że „różne opcje” pozostają otwarte.

67. Skarżący uznali za oczywiste, że w XUAR władze chińskie dopuszczają się „rażących naruszeń podstawowych praw człowieka”, wymierzonych w kategorię obywateli znacznie szerszą niż te wymienione przez Rząd, a mianowicie działaczy politycznych i na rzecz praw człowieka, intelektualistów czy przywódców religijnych. Skarżący powtórzyli swój argument, że w przypadku wydalenia do Chin groziłoby im złe traktowanie i potencjalna śmierć. Podkreślili, że nie są w stanie przedstawić żadnych dowodów na prześladowania, których doznali przed ucieczką z Chin, ponieważ ze względu na bezprawność zastosowanych wobec nich środków nie istnieją żadne dokumenty. Wreszcie skarżący zwrócili uwagę, że władze bułgarskie rozpatrywały jedynie możliwość wydalenia ich do Chin, nie wspominając o żadnym państwie trzecim.

2. Ocena Trybunału

68. Jak we wcześniejszych podobnych sprawach, Trybunał stwierdza, że kwestie podniesione przez skarżących na podstawie art. 2 i 3 Konwencji są nierozzerwalne (zob. *F.G. przeciwko Szwecji* [WI], nr 43611/11, § 110, 23 marca 2016 r., oraz *L.M. i Inni przeciwko Rosji*, nr 40081/14 i 2 inne 2, § 108, 15 października 2015 r.). Dlatego też będzie je badał łącznie.

69. Zasady ogólne wynikające z art. 3 Konwencji dotyczące wydalenia cudzoziemców, w tym ocena występowania rzeczywistego ryzyka oraz rozkład ciężaru dowodu, zostały podsumowane w sprawie *J.K. i Inni przeciwko Szwecji* [WI], nr 59166/12, §§ 77-105, 23 sierpnia 2016 r.). Mają

one również zastosowanie w odniesieniu do art. 2 Konwencji (zob. *L.M. i Inni*, cyt. powyżej, § 108). W § 86 wyroku w sprawie *J.K. i Inni* Trybunał zwrócił uwagę w szczególności na następujące kwestie (cytaty pominięte):

„Ocena istnienia realnego ryzyka z konieczności musi być oceną rygorystyczną ... Ocena musi koncentrować się na przewidywalnych skutkach wydalenia skarżącego do kraju przeznaczenia w świetle ogólnie panującej tam sytuacji oraz osobistych okoliczności skarżącego. W związku z tym, w odpowiednich przypadkach, Trybunał uwzględni, czy w kraju przeznaczenia istnieje ogólna sytuacja stosowania przemocy.

W sprawie, której przedmiotem jest wydalenie, to do Trybunału należy rozważenie, czy w świetle całokształtu okoliczności sprawy wykazane zostały istotne przesłanki do uznania, że dana osoba, w razie wydalenia, stanęłaby przed realnym ryzykiem podlegania traktowaniu niezgodnemu z art. 3 Konwencji. W razie ustalenia takiego ryzyka wydalenie skarżącego stanowiłoby w sposób konieczny naruszenie art. 3, niezależnie od tego, czy ryzyko wynikałoby z ogólnej sytuacji przemocy, jakiejś osobistej właściwości skarżącego czy też połączenia tych dwóch czynników. Jasnym jest jednak, że nie każda sytuacja ogólnej przemocy będzie prowadzić do takiego ryzyka. Przeciwnie, Trybunał wyjaśnił już, że ogólna sytuacja przemocy byłaby wystarczająco intensywna do stworzenia takiego ryzyka tylko „w najbardziej ekstremalnych przypadkach”, gdy istnieje realne ryzyko złego traktowania po prostu ze względu na narażenie jednostki na taką przemoc w razie powrotu”.

70. Trybunał musi na wstępie zaznaczyć, że jest w pełni świadomy trudności, z jakimi borykają się państwa w zakresie ochrony swoich społeczeństw przed przemocą terrorystyczną, która sama w sobie stanowi poważne zagrożenie dla praw człowieka (zob. m.in., *Lawless przeciwko Irlandii* (nr 3), 1 lipca 1961 r., §§ 28-30, Seria A nr 3; *Öcalan przeciwko Turcji* [WI], nr 46221/99, § 179, ECHR 2005-IV; oraz *Auad*, cyt. powyżej, § 95). W obliczu takiego zagrożenia Trybunał uznaje za zasadne, aby Układające się Państwa zajęły zdecydowane stanowisko wobec osób przyczyniających się do aktów terrorystycznych, na które w żadnym wypadku nie może przyzwalać (zob. *Daoudi przeciwko Francji*, nr 19576/08, § 65, 3 grudnia 2009 r. oraz *O.D. przeciwko Bułgarii*, nr 34016/18, § 45, 10 października 2019 r.). Jednakże nawet w przypadku, gdy – jak w niniejszej sprawie – osobie zarzuca się powiązania z organizacjami terrorystycznymi, Konwencja zakazuje w sposób bezwzględny tortur i niehumanitarnego albo poniżającego traktowania lub karania (zob. *A.M. przeciwko Francji*, nr 12148/18, § 112, 29 kwietnia 2019 r.). Stąd, w każdym przypadku, w którym wykazano istotne podstawy do przekonania, że osoba stanęłaby w obliczu realnego ryzyka poddania jej traktowaniu sprzecznemu z art. 3, gdyby została wydalona do innego państwa, odpowiedzialność Układającego się Państwa za zabezpieczenie jej przed takim traktowaniem ma zastosowanie w przypadku wydalenia lub ekstradycji (zob. *Ismoilov i Inni przeciwko Rosji*, nr 2947/06, § 126, 24 kwietnia 2008 r.).

71. Powyższe oznacza również, że wszelkie rozważania w niniejszej sprawie mające związek z kwestią, czy skarżący stanowili zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Bułgarii – jak twierdziła Państwowa Agencja Bezpieczeństwa Narodowego i co zostało przyjęte przez Naczelną

Sąd Administracyjny (zob. paragrafy 34-38 powyżej) – są nieistotne dla zbadania sprawy przez Trybunał (zob. *Auad*, § 101, oraz *O.D.*, § 47, oba cytowane powyżej). Główną kwestią pozostaje to, czy wykazano istotne podstawy do uznania, że istnieje rzeczywiste ryzyko, iż skarżący będą poddani złemu traktowaniu lub poniosą śmierć, jeśli decyzje o ich repatriacji lub wydaleniu zostaną wykonane i zostaną oni wydaleny do Chin.

72. Zarzuty skarżących dotyczące ryzyka, na jakie mieliby być narażeni, zostały zbadane na szczeblu krajowym w postępowaniu na podstawie ustawy o azylu i uchodźcach. Władze krajowe – Urząd ds. Uchodźców i Sąd Administracyjny – uznały, że nie udowodniono takiego ryzyka: skarżący nie wykazali, że musieli opuścić Chiny z powodu prześladowań ze względu na ich pochodzenie etniczne lub religię; otrzymali wykształcenie i prowadzili normalne życie, ale naruszyli prawo; władze chińskie podejmowały działania antyterrorystyczne w odpowiedzi na przemoc ze strony ujgurskich separatystów (zob. paragrafy 30-31 powyżej). Jednakże w kolejnym postępowaniu, które miało bezpośrednie znaczenie dla *odesłania (refoulement)* skarżących, Naczelny Sąd Administracyjny nie zbadał ich zarzutów, że w przypadku wydalenia groziło im złe traktowanie (zob. paragraf 39 powyżej). W tych okolicznościach Trybunał ma ocenić sytuację w kraju przyjmującym oraz ryzyka, na jakie narażeni są skarżący, w świetle wymogów art. 2 i 3, biorąc pod uwagę cały przedstawiony mu materiał, w tym materiał uzyskany *proprio motu* (zob. *Hirsi Jamaa i Inni przeciwko Włochom* [WI], nr 27765/09, §§ 115-16, ECHR 2012).

73. Istotne informacje na temat obecnej sytuacji w XUAR przytoczone w paragrafach 47-54 wskazują, że władze chińskie przystąpiły do pozbawienia wolności setek tysięcy, a nawet milionów Ujgurów w „obozach reedukacyjnych”, gdzie odnotowano przypadki złego traktowania i torturowania zatrzymanych. Według Departamentu Stanu Stanów Zjednoczonych, niektórzy zatrzymani zostali nawet zabici przez funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa (zob. paragraf 48 powyżej).

74. Przytoczone źródła wskazują, że rządowe represje wobec Ujgurów są uzasadniane potrzebą zwalczania terroryzmu i ekstremizmu, a podejrzania o separatyzm lub zagrożenie bezpieczeństwu państwa mogą prowadzić do kar długiego pozbawienia wolności lub kary śmierci bez rzetelnego procesu (zob. paragrafy 48 i 53 powyżej). Znamienne jest w tym względzie, że według władz bułgarskich przed przybyciem do Bułgarii skarżący przeszli szkolenie dla Islamskiego Ruchu Wschodniego Turkiestanu (*East Turkistan Islamic Movement*) – który według tych samych władz jest organizacją separatystyczną działającą w zachodnich Chinach uznawaną przez rząd chiński za organizację terrorystyczną (zob. paragrafy 36, 40 i 46 powyżej).

75. Ponadto donosi się, że wielu Ujgurów, którzy powrócili do Chin po ich opuszczeniu lub zostali przymusowo repatriowani, było przetrzymywanych w „obozach reedukacyjnych” lub w inny sposób narażonych na ryzyko pozbawienia wolności i złego traktowania. Ministerstwo Spraw

Wewnętrznych Zjednoczonego Królestwa uznało, że Ujgurzy z XUAR, którzy są w stanie wykazać, że po powrocie do Chin zostaną siłą umieszczeni w takim obozie, „mogą być narażeni na prześladowania i/lub poważną krzywdę” (zob. paragraf 47 powyżej). Ponadto Human Rights Watch przytoczyła przykład uczonego islamskiego, którego po powrocie do XUAR skazano na dziesięć lat pozbawienia wolności (zob. paragraf 51 powyżej), a Amnesty International poinformowała o podobnym przypadku ujęurskiej kobiety pozbawionej wolności po tajnym procesie (zob. paragraf 54 powyżej). W piśmie z grudnia 2017 r. do władz bułgarskich ta ostatnia organizacja twierdziła również, że wielu Ujgurów, których przymusowo odesłano do XUAR „pozbawiono wolności, torturowano, a w niektórych przypadkach skazano na śmierć i stracono” (zob. paragraf 42 powyżej). Amnesty International poinformowała również o przypadku sześciu Ujgurów, których po powrocie z Turcji uwięziono pod nieokreślonymi zarzutami (zob. paragraf 54 powyżej). Pojawiły się również doniesienia o osobach, które powróciły do XUAR i zniknęły (zob. paragraf 48 powyżej) lub zmarły po umieszczeniu ich w „obozach reedukacyjnych” (zob. paragraf 49 powyżej).

76. W sierpniu 2018 r. Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Rasowej (CERD), organ Organizacji Narodów Zjednoczonych, wyraził również zaniepokojenie losem ujęurskich studentów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl, których przymusowo odesłano do Chin, i wezwał rząd chiński do ujawnienia miejsca pobytu i statusu tych osób (zob. paragrafy 55-56 powyżej).

77. W związku z powyższym, w świetle informacji na temat ogólnej sytuacji w XUAR oraz indywidualnych okoliczności skarżących (mianowicie podejrzenia ich o terroryzm i ucieczki z Chin), Trybunał znajduje istotne podstawy, by sądzić, że skarżący byliby narażeni na realne ryzyko arbitralnego pozbawienia wolności i uwięzienia, a także złego traktowania, a nawet śmierci, gdyby wydano ich do kraju pochodzenia.

78. Trybunał musi zatem zbadać, czy istnieją jakiegokolwiek skuteczne gwarancje chroniące skarżących przed arbitralnym odesłaniem (*refoulement*) przez władze bułgarskie do Chin, czy to bezpośrednio, czy pośrednio (zob. *M.S.S. przeciwko Belgii i Grecji* [WI], nr 30696/09, § 286, ECHR 2011). Władze krajowe nie sprecyzowały, czy przewidują wydalenie skarżących do ich kraju ojczystego czy do kraju trzeciego, a według Rządu „różne opcje” były możliwe (zob. paragraf 66 powyżej). Skarżący ze swej strony twierdzili, że jedynym możliwym krajem przeznaczenia, o którym była mowa, były Chiny (zob. paragraf 67 powyżej).

79. W początkowych decyzjach dotyczących repatriacji skarżących nie wskazano żadnego kraju przeznaczenia, a jedynie powtarzano formułę wynikającą z ustawy o cudzoziemcach - „kraj pochodzenia, kraj tranzytowy lub kraj trzeci” (zob. paragraf 24 powyżej).

80. W decyzjach o wydaleniu skarżących również nie wskazano kraju przeznaczenia (zob. paragraf 34 powyżej). Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że określenia takiego kraju oraz oceny ewentualnego ryzyka, na jakie narażeni byłiby skarżący w przypadku powrotu do Chin, zgodnie z paragrafem 44a ustawy o cudzoziemcach (w celu zapoznania się z opisem tego przepisu oraz odpowiednią praktyką krajową na jego podstawie, zob. *Auad*, cyt. powyżej, § 38), należało dokonać w procesie realizacji decyzji o wydaleniu (zob. paragraf 39 powyżej).

81. W sprawie *Auad* (cyt. powyżej, § 106) Trybunał skrytykował takie podejście, stwierdzając, że nie daje ono gwarancji, że władze bułgarskie zbadają z niezbędnym rygorem kwestię ryzyka, na jakie narażony byłby skarżący, gdyby wrócił do kraju, z którego uciekł (Libanu). Trybunał wskazał dodatkowo, że Rząd nie wyjaśnił dokładnie, w jaki sposób władze imigracyjne będą stosować art. 44a ustawy o cudzoziemcach przy wykonywaniu decyzji o wydaleniu. Nie było więc jasne, na podstawie jakich standardów i informacji władze miałyby ustalać ewentualne ryzyko. Wreszcie Trybunał zauważył, że nie było żadnych wskazówek co do tego, czy gdyby władze zdecydowały się na wysłanie skarżącego do państwa trzeciego, zbadalyby w odpowiedni sposób, czy nie zostałyby on z kolei wysłany stamtąd do Libanu bez należytego uwzględnienia ryzyka złego traktowania.

82. Trybunał uznaje powyższe rozważania dotyczące wykonania decyzji o wydaleniu za równie istotne w przedmiotowej sprawie i zauważa, że Rząd nie przedstawił żadnych informacji, które mogłyby doprowadzić go do odmiennego wniosku.

83. Wydaje się więc, że w procesie wdrażania decyzji o repatriacji lub wydaleniu skarżących nie było skutecznych gwarancji, że nie zostaną oni wydani do Chin. Trybunał stwierdził już powyżej, że skarżący nie mogli bezpiecznie powrócić do kraju pochodzenia, gdzie istniały istotne podstawy, by sądzić, że zostaną poddani arbitralnemu pozbawieniu wolności i złemu traktowaniu, a nawet grozi im śmierć.

84. W związku z tym Trybunał stwierdza, że wydalenie skarżących do Chin, na podstawie wydanych przeciwko nim przez władze bułgarskie decyzji o repatriacji lub wydaleniu, stanowiłoby naruszenie art. 2 i 3 Konwencji.

III. ZARZUCANE NARUSZENIE ART. 13 KONWENCJI

85. Skarżący zarzucili na podstawie art. 13 w związku z art. 2 i 3 Konwencji, że postępowanie na podstawie ustawy o azylu i uchodźcach nie stanowiło skutecznego krajowego środka odwoławczego dla ich skarg.

86. Jednakże, mając na uwadze fakty sprawy, oświadczenia stron oraz swoje ustalenia na podstawie art. 2 i 3 Konwencji, Trybunał uważa, że zbadał główne kwestie prawne podniesione w niniejszej skardze i że nie ma potrzeby

odrębnego rozstrzygania w sprawie pozostałej części skargi (zob. *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu przeciwko Rumunii* [WI], nr 47848/08, § 156, ECHR 2014).

IV. REGUŁA 39 REGULAMINU TRYBUNAŁU

87. Trybunał powtarza, że zgodnie z art. 44 ust. 2 Konwencji niniejszy wyrok nie stanie się ostateczny do czasu, gdy (a) strony oświadczą, że nie będą składać wniosku o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby; lub (b) po upływie trzech miesięcy od daty wydania wyroku, jeżeli nie złożono wniosku o przekazanie sprawy do Wielkiej Izby; lub (c) zespół Wielkiej Izby odrzuci wniosek o przekazanie sprawy w trybie art. 43 Konwencji.

88. Wskazanie udzielone Rządowi na podstawie Reguły 39 Regulaminu Trybunału pozostaje w mocy do czasu, aż niniejszy wyrok stanie się ostateczny, lub do czasu podjęcia przez Trybunał dalszej decyzji w tym zakresie (zob. sentencja wyroku).

V. ZASTOSOWANIE ART. 41 KONWENCJI

89. Art. 41 Konwencji stanowi:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie”.

90. Skarżący nie zgłosili roszczenia o słuszne zadośćuczynienie. W związku z tym Trybunał uznaje, że nie ma potrzeby zasądzania na ich rzecz jakiegokolwiek kwoty z tego tytułu.

Z TYCH WZGLĘDÓW TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE,

1. *Postanawia* skreślić skargę z listy spraw w zakresie, w jakim dotyczy ona pierwszego i piątego skarżącego;
2. *Uznaje* skargi na podstawie art. 2 i 3 Konwencji, w zakresie dotyczącym drugiego, trzeciego i czwartego skarżącego, za dopuszczalne;
3. *Stwierdza*, że w przypadku wydalenia drugiego, trzeciego i czwartego skarżącego do Chin doszłoby do naruszenia art. 2 i 3 Konwencji;
4. *Stwierdza*, że nie zachodzi konieczność zbadania dopuszczalności i zasadności skargi na podstawie art. 13 Konwencji;
5. *Postanawia* wskazać Rządowi, zgodnie z Regułą 39 Regulaminu Trybunału, w interesie prawidłowego przebiegu postępowania,

aby nie wydał skarżących do czasu, aż niniejszy wyrok stanie się ostateczny, lub do odwołania.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie dnia 20 lutego 2020 r., zgodnie z Regułą 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Milan Blaško
Zastępca Kanclerza

Síofra O’Leary
Przewodnicząca